

GRIEG

GARBORG / VINJE / IBSEN

MARIANNE BEATE KIELLAND MEZZO-SOPRANO

NILS ANDERS MORTENSEN PIANO

GRIEG

HAUGTUSSA / VINJESANGENE / IBSENSANGENE

De tre store norske forfatterne Garborg, Vinje og Ibsen betydde mye for Edvard Grieg. Han lot seg inspirere og skapte tre av sine viktigste opus til deres tekster: Haugtussa, opus 67, Vinjesangene, opus 33, og Ibsensangene, opus 25.

Så vidt jeg vet har ikke akkurat disse sangene blitt samlet på én CD før. Kanskje fordi Haugtussa ofte synges av kvinner og Vinjesangene av menn? Jeg valgte å overse tradisjonen. Griegs sanger er tross alt ikke så kjønnsbestemte at sangen får en gal valør når man hører en annen klang enn forventet. Derfor ønsket jeg heller å gå etter hjertet: Disse tre opusene står meg nærmest både musikalsk og tekstlig.

Grieg har fremdeles mange relativt ukjente sanger som gjerne kunne løftes fram. Burde man valgt disse når nok en norsk Grieg-plate skulle lages? Svaret på dette blir nei, siden min hensikt ikke har vært å løfte fram Griegs mindre kjente sider (eller beviset at også de mindre kjente sangene har kvalitet), men heller presentere min versjon av de kjente sangene. Musikk kan gjøres på så mange måter. Én tolkning vil falle i smak hos noen, mens en annen tolkning behager andre.

Nils Anders Mortensen og jeg har søkt å ta Grieg på ordet. Hva er hans tempoangivelser? Hva er hans ønskede dynamikk og interpretasjon? Tradisjonen har lokket mange til å gjøre tolkninger som går langt utover Griegs anvisninger, spesielt i Haugtussa. Nå er selvsagt ikke Grieg noen Mahler, som skriver tydelig ut ethvert *sostenuto* og *rubato*, men allikevel er han ganske eksakt. Ofte har han tydelige tempoanvisninger, og han noterer *sostenuto* og *a tempo* når han vil ha det. Derfor har vi også tolket det dit hen at når det for eksempel ikke står *sostenuto*, skal det heller ikke være det. Når han ikke skriver *ritardando*, skal det heller ikke være det.

Vi skal ikke påstå at vi har fasiten på hvordan denne platens sanger skal tolkes. Kanskje, kanskje ville Grieg ha nikkert og sagt at det var dette tempoet han hadde tenkt seg. Uansett – kunstnerisk frihet skal man ha selv om man prøver å følge Griegs intensjoner, og en observant lytter og partiturleser vil selvsagt finne enkelte steder hvor Griegs notasjoner har blitt overstyrt av kunstnernes ønske om å løfte fram et tekstpoeng eller gi musikken noe mer plass.

Det er gjennom årene skrevet mange linjer om denne platens tre opus. Det er også relativt enkelt å finne vitenskapelige artikler om musikken, derfor har vi valgt å utelate avhandlingene i dette heftet. Jeg har i stedet valgt å skrive noen personlige betraktninger om sangene.

Sangsyklusen Haugtussa lever et aktivt liv. Ofte står sangene på plakaten når norske kvinnelige sangere en sjelden gang synger lieder. Samtidig har syklusen en nesten kultaktig status ellers i Europa. Jeg har ofte blitt spurt av både kollegaer, pianister og publikum om jeg kjenner sangene, eller om jeg har framført dem. Og når jeg bekrefter, sier kollegene at de også har prøvd seg på sangene, men at de var svært vanskelige. Selvfølgelig, siden det utilgjengelige og fremmede nynorske språket egentlig fører til at ingen andre enn norske kan gjøre sangene på en ordentlig måte (tekstlig). Men samtidig har de andre så lyst, siden Haugtussa både i språk og melodi inngir en følelse av noe eksotisk, urnorsk og forlokkende. Og siden Grieg omtalte sangene som sine beste, er det ikke rart at både norske og øvrige europeiske sangere ønsker å synge dem.

De som kjenner sangenes innhold, mener kanskje at de samtidig kjenner Garborgs Haugtussa. Garborgs diktverk på 71 dikt forteller historien om Veslemøy, som er synsk og utstøtt. Hennes kompliserte liv har et lyst høydepunkt i kjærlighetsmøtet med Jon. Det var akkurat denne kjærlighetshistorien Grieg valgte ut da han i 1895 begeistret komponerte sin Haugtussasyklus, rett etter å ha fått tilsend diktskyklusen fra Garborg. Grieg forteller egentlig ikke stort mer om Veslemøys liv. Derfor mener jeg at vi skal anse syklusen mer som en kjærlighetshistorie med gryende ungt håp, heftig forelskelse og så bedrag og forlatthet som tema, enn som en egentlig presentasjon av Garborgs Veslemøy. I diktverket rommer hennes liv så mye mer enn hva Grieg presenterer. Haugtussa er et av de vakreste kvinneportrettene i musikkhistorien, og nordmenn er heldige som både kan lese og forstå sangenes budskap og innhold. Les gjerne hele Garborgs diktverk, og få større kunnskap om Veslemøys dramatiske liv.

Griegs Vinjesanger, opus 33, ble komponert etter to år med skrivetørke. Fra 1878 til 1880 skrev han ikke et eneste verk, men møtet med dikteren Aasmund Olavsson Vinje i Bergen i april 1880 virket forløsende, og det komplette originalmanuskriptet til opus 33 er datert 20.5.80. I løpet av en måned hadde Grieg ferdig 15 sanger, men tre forkastet han. Slik består opuset i dag av 12 sanger, noen av dem er blant Griegs aller mest framførte: «Våren» og «Ved Rondane». Tekstene er som Haugtussa også originalt på nynorsk, men Grieg fikk i tillegg til det nynorske skrevet inn dansk tekst på disse sangene. Slik ble de tilgjengelig for et større publikum. Haugtussa forteller sannelig en trist historie, men sangene har allikevel en enkelhet og ungdommelighet over seg – melodi og tekst lykkes sammen i å gi et bilde av en ung og sart kvinne. Vinjesangene har et annet dyp. Her er alvorlige tekster om meningen med livet, inderlige kjærlighetstap, moral og melankoli. Og i «Våren» og «Ved Rondane» finner vi de vakreste beskrivelser av norsk natur. Kun én eller

to av sangene er utadvendte, og ofte har Grieg angitt *piano* som grunndynamikk, mens han gjør store sving opp til *forte* eller *fortissimo* for slik å sette toner til et følelsesutbrudd.

Som avslutning på platen kommer Ibsensangene. Heller ikke disse har noen tekstlig sammenheng, her veksler det fra den lyriske historien i «En fuglevise» via den skjelsmske og hemmelighetsfulle «Med en vandilje» til store følelser og dramatikk i «Spillemand». Sangene er komponert rett etter Ballade i g-moll i 1875, i en tid hvor Grieg gjennomgikk store personlige, emosjonelle utfordringer. I Ibsens korte og meningstunge dikt fant han gjenklang, og to av diktene beskriver også tapet: «Stambogsrím» og «Borte!». Grieg er sjeldent ekspresjonistisk i Ibsensangene, her er vi nærmere de store følelsene enn kanskje noen andre steder i Griegs romanser.

Griegs sanger blir ikke utslitt. De kan synges igjen og igjen, og stadig kan man oppdage noe nytt, se noe man ikke har sett før. Forhåpentligvis kan lytteren låne et vennlig øre til vår tolkning, og samtidig gledes over å få andre vinklinger på musikken i andre sangeres versjoner av sangene. Det er det som gjør musikk til et spennende og uuttømmelig emne.

God fornøyelse!

// Marianne Beate Kielland

G R I E G

HAUGTUSSA / VINJE SONGS / IBSEN SONGS

The three great Norwegian poets, Garborg, Vinje, and Ibsen, meant a lot to Edvard Grieg. He drew inspiration from them, and in setting their texts to music, he created three of his most important opuses: «Haugtussa», Op. 67; the «Vinje Songs», Op. 33; and the «Ibsen Songs», Op. 25.

This is, to my knowledge, the first time these songs have been brought together on one recording. Is it perhaps because «Haugtussa» is often sung by women, and the «Vinje Songs» by men? I chose to disregard tradition. Grieg's songs are, after all, not so gender-based that they seem inappropriate when the sound is different from what one expects. I wish, therefore, to set my sights on the heart: I feel closest to these three opuses, to the music as well as to the texts.

There are still many relatively unknown Grieg songs one could bring to light. Ought they have been chosen when recording yet another Grieg album? The answer to the question is 'no', as it has not been my intention to call attention to lesser known aspects of Grieg (nor show that the less familiar songs have a certain quality), but rather present my versions of familiar songs. Music can be made in so many different ways. One interpretation will be to the liking of some; another interpretation pleases others.

Nils Anders Mortensen and I have endeavoured to take Grieg at his word. What are his tempo indications and dynamic markings? What is his desired interpretation? Many have been tempted to go far beyond Grieg's instructions in their interpretations, especially in «Haugtussa». Grieg is, of course, not a Mahler, who clearly writes out each and every sostenuto and rubato, but he is precise, nonetheless. Often he has clear tempo instructions, and he notates sostenuto and a tempo, when he wishes to have it. In our interpretations, we heed his intentions. When, for example, sostenuto is not in the score, it is not used, nor ritardando, when not written.

We do not claim to hold the key to how the songs on this album are to be interpreted. But maybe, just maybe Grieg would have nodded and said that it was this tempo he had in mind. All the same — one shall have artistic freedom, even when trying to follow Grieg's intentions, and an observant listener and reader of the score will naturally find a few places where Grieg's notations have been overridden by the artist's wish to draw attention to something in the text or give more space to the music.

Over the years many lines have been written about this album's three opuses. And as it is also relatively easy to find scholarly articles on the music, we have elected to omit such monographs from this booklet. I have instead chosen to share a few personal reflections on the songs.

The song cycle «Haugtussa» lives an active life. The song titles often grace posters on the rare occasions when Norwegian female singers perform lieder. At the same time, the cycle otherwise enjoys an almost cult-like status in Europe. I am often asked by colleagues, pianists, and audiences if I know the songs, or have performed them. When hearing my answer in the affirmative, colleagues tell me that they, too, have had a go at the songs, but have found them to be extremely difficult. Of course! — since the inaccessible and unfamiliar «nynorsk», a more rustic version of Norwegian, makes it virtually impossible for anyone other than a Norwegian to sing the texts properly. Yet others wish to try because «Haugtussa», in language and melody, instills a feeling of being something exotic, proto-Norwegian, and alluring. And knowing that Grieg regarded the songs as his best, it is not unusual that both Norwegian and other European singers wish to perform them.

Those familiar with the contents of the songs may feel they know Garborg's «Haugtussa» as well. Garborg's work of poetry, consisting of 71 poems, tells the story of Veslemøy, a psychic and an outcast, whose love for Jon is the luminous highpoint of her complicated life. It was precisely this love story Grieg selected, when, in 1895, he enthusiastically began composing his «Haugtussa» cycle right after having received the poem cycle from Garborg. Grieg basically tells nothing more of Veslemøy's life. I am thus inclined to regard the cycle more as a love story with nascent, youthful hope, ardent emotion, and, finally, betrayal and abandonment, rather than as essentially a presentation of Garborg's Veslemøy. In the work of poetry, her life encompasses so much more than Grieg presents.

«Haugtussa» is one of the most beautiful portraits of a woman in music history, and Norwegians are fortunate that they can both read and understand the message and content of the songs. I would recommend reading Garborg's entire work to gain greater knowledge of Veslemøy's dramatic life.

Grieg's «Vinje Songs», Op. 33, were composed after a two-year dry spell. From 1878 to 1880, he did not write a single work, but his meeting with the poet Aasmund

Olavson Vinje in Bergen in April, 1880, seemed to have a liberating effect, and the complete original manuscript of Op. 33 is dated 20 May 1880. In the course of one month, Grieg had completed 15 songs, three of which he discarded. The opus today thus consists of 12 songs, two of them among those of Grieg's songs most frequently performed: «Våren» and «Ved Rondane». The original texts, like «Haugtussa», are in «nynorsk», but Grieg added a Danish version of the songs, making them accessible to a larger audience.

The story told in «Haugtussa» is sad, but the songs have a simplicity and youthfulness about them, and the melody and text succeed in presenting the image of a young and tender woman. The «Vinje Songs» have another depth. These are serious texts about morality and melancholy, life's meaning, and the heartfelt loss of a loved one. And in «Våren» and «Ved Rondane» we find exquisitely beautiful descriptions of Norwegian nature. Only one or two of the songs are more outward, and often Grieg has indicated piano as the basic dynamic marking, while fluctuating up to forte or fortissimo to set the stage for an outburst of feeling.

The album concludes with the «Ibsen Songs». They, too, lack a textual context, alternating from the lyrical narrative «En fuglevise», via the waggish, yet secretive «Med en vandlilje», to the emotion and drama in «Spillemænd». The songs were composed right after «Ballade» in 1875, at a time when Grieg's life was filled with significant emotional challenges. Ibsen's short, evocative poems resonated with him — and two of them, «Stambogsrím» and «Borte! », are expressions of loss and bereavement. In the «Ibsen Songs», Grieg is uncommonly expressionistic, closer to ardent feeling than perhaps anywhere else in his songs.

Grieg's songs cannot be worn out. One can sing them over and over and always discover something new, see something not seen before. The listener will hopefully lend a friendly ear to our interpretations, while delighting in perspectives gained through versions of the same music by other singers. It is this which makes the field of music exciting and inexhaustible.

Enjoy!

// Marianne Beate Kielland

HAUGTUSSA

ARNE GARBORG (1851–1924)

DET SYNG

Å veit du den Draum, og veit du den Song,
so vil du Tonane gøyma;
og gilja det for deg so mang ein Gong,
rett aldri so kan du det gløyma.

Å hildrande du!
med meg skal du bu,
i Blåhaugen skal du din Sylvrokk snu.

Du skal ikkje fæla den mjuke Nott,
då Draumen slær ut sine Vengjer
i linnare Ljos enn Dagen hev ått,
og Tonar på mjukare Strengjer.

Det voggar um Li,
det svævest av Strid,
og Dagen ei kjenner den Sæle-Tid.

Du skal ikkje ræddast den Elskhug vill,
som syndar og græt og gløymer;
hans Famn er heit og hans Hug er mild,
og Bjønner arge han tøymer.

Å hildrande du!
med meg skal du bu,
i Blåhaugen skal du din Sylvrokk snu.

VESLEMØY

Ho er mager og myrk og mjå
med brune og reine Drag
og Augo djupe og grå,
og stilslegt, drøymande Lag.

Det er som det halvt um halvt
låg ein Svevn yver heile ho;
i Rørsle, Tale og alt
ho hev denne døyvde Ro.

Under Panna fager, men låg,
lyser Augo som bak ein Eim;
det er som dei stirande såg
langt inn i ein annan Heim.

Berre Barmen gjeng sprengd og tung,
og det bivrar um Munnen bleik.
Ho er skjelvande sped og veik,
midt i det ho er ven og ung.

BLÅBÆR-LI

Nei sjå, kor det blånar her!
No må me roa oss, Kyra!
Å nei, slike fine Bær,
og dei, som det berre kryr a'!
Nei Maken eg hev kje set!
Sumt godt her er då til fjells.
No vil eg eta meg mett;
her vil eg vera til Kvelds!

HAUGTUSSA

ARNE GARBORG (1851–1924)

TRANSLATIONS BY BERYL FOSTER

THE SINGING

*Oh, if you know the dream and if you know the song,
then you will want to treasure the notes;
and even if they lead you astray many times,
you can never forget them.*

*Oh, entrancing one!
with me you shall live;
in the Blue Hill you shall turn your silver spinning wheel.*

*not fear the gentle night,
when dreams spread their wings,
in gentler light than the day has had
and music on softer strings.*

*The hills are lulled to sleep,
discord floats away,
and the day knows no such happy time.*

*You should not be afraid of that wild love,
that offends and weeps and forgets;
its embrace is warm and its manner is gentle,
and it tames the angry bear.*

*Oh, entrancing one!
with me you shall live;
in the Blue Hill you shall turn your silver spinning wheel.*

LITTLE MAID

*She is thin and dark and slender
with brown and clear features,
and eyes deep and grey
and a calm, dreamy manner.*

*It is almost as if
a sleepiness lay over her;
in movement, speech and everything
she has a restrained calm.*

*Under her brow, lovely but low,
shine eyes as if behind a mist;
it is as if they, gazing, saw
far into another world.*

*Only her heart beats fast and hard
and there is a trembling around her pale mouth.
She is quivering tender and frail,
at the same time she is lovely and young.*

BLUEBERRY SLOPES

*Just look, how blue it is here!
Now we must rest, cow!
Oh, such fine berries
and it is just teeming with them!
No, I have never seen the like!
It is really good here on the mountain.
Now I shall eat my fill;
here I shall stay until evening!*

Men kom no den Bjønner stor!
– Her fekk bli Rom åt oss bære.
Eg torde kje seia eit Ord
til slik ein røseleg Være.
Eg sa berre: ver so god!
No må du kje vera bljug!
Eg lét deg so væl i Ro;
ta for deg etter din Hug.

Men var det den Reven rau,
so skuld' han få smaka Staven;
eg skulde banka han dau,
um so han var Bror til Paven.
Slight skarve, harmelegt Sleng!
Han stel både Kje og Lam.
Men endå so fin han gjeng,
hev korkje Agg hell Skam.

Men var det den stygge Skrubb,
so arg og so høl som Futen,
eg tok meg ein Bjørkekubb
og gav han ein god på Snuten.
Han reiv sund Sauer og Lam
for Mor mi so trådt og tidt;
ja sant! um han berre kom,
skuld' han so visst få sitt.

Men var det den snilde Gut
der burte frå Skare-Brôte,
han fekk vel ein på sin Trut,
men helst på ein annan Måte.
Å Tøv, kva tenkjer eg på!
Det lid nok på Dagen alt...
Eg må til Buskapen sjå;
ho "Dokka" drøymer um Salt.

MØTE

Ho sit ein Sunday lengtande i Li;
det strøymer på med desse søte Tankar,
og Hjarta fullt og tungt i Barmen bankar,
og Draumen vaknar, bivrande og blid.
Då gjeng det som ei Hildring yver Nuten;
ho raudner heit; – der kjem den vene Guten.

Burt vil ho gøyma seg i Ørska brå,
men stoggar tryllt og Augo mot han vender;
dei tek einannan i dei varme Hender,
og stend so der og veit seg inkje Råd.
Då bryt ho ut i dette Undringsord:
"Men snille deg då, at du er så stor!"

Og som det lid til svale Kveldings Stund,
alt meir og meir i Lengt dei saman søkjer,
og brådt um Hals den unge Arm seg krøkjer,
og øre skjelv dei saman Munn mot Munn.
Alt svimrar burt. Og der i Kvelden varm
i heite Sæle søv ho i hans Arm.

*But if the big bear should come! –
There is room here for both of us.
I would not dare say a word
to such a handsome creature.
I would just say: Please!
Now you must not be shy!
I will leave you in peace;
take as much as you have a mind to.*

*But if it were the red fox,
he would get a taste of my stick;
I would strike him dead,
even if he were brother to the pope.
Such a wretched, exasperating scoundrel!
he steals both kids and lambs.
But though he is so fine,
he has neither conscience nor shame.*

*But if it were the evil wolf,
as angry and as insincere as the tax-collector,
I would take a birch club
and give him a good one on the snout.
He tore to pieces the sheep and lambs
of my mother's again and again;
yes, indeed! if only he should come,
he will certainly get what he deserves.*

*But if it were the handsome boy
from over at Skare-Brôte,
he would certainly get one on the snout, –
but in quite another way.
Oh, nonsense, what am I thinking of!
The day is already wearing on...
I must see to the herd;
"Dokka" is dreaming of salt.*

MEETING

*She sits one Sunday longingly on the hillside;
sweet thoughts are streaming over her,
and her heart, full and heavy, beats in her breast,
and the dream awakens, trembling and gentle.
Then it is as if there is a mirage over the mountain crest;
she blushes hotly; here comes the handsome boy.*

*She wants to hide herself away in a sudden daze,
but pauses entranced and turns her eyes towards him;
they take one another's warm hands
and stand there at a loss for words.
Then she blurts out these admiring words:
"Goodness me ... you are so tall!"*

*And as it draws on towards the cool evening time,
ever more longingly they draw together,
and suddenly his young arm curls around her neck
and delirious they tremble, mouth against mouth.
Everything floats away and there in the warm evening
in ardent happiness, she sleeps in his arms.*

ELSK

Den galne Guten min Hug hev dåra,
eg fangen sit som ein Fugl i Snåra;
den galne Guten, han gjeng so baus;
han veit, at Fuglen vil aldri laus.

Å gjev du batt meg med Bast og Bende,
å gjev du batt meg, so Bandi brende!
Å gjev du drog meg so fast til deg,
at heile Verdi kom burt for meg!

Ja kund' eg trolla og kund' eg hekka,
eg vilde inn i den Guten veksa,
eg vilde veksa meg i deg inn
og vera berre hos Guten min.

Å du, som bur meg i Hjarta inne,
du Magti fekk yver alt mit Minne;
kvart vesle Hugsviv som framum dreg,
det berre kviskrar um deg, um deg.

Um Soli lyser på Himlen blanke,
no ser ho deg, det er all min Tanke;
um Dagen dovnar og Skoming fell:
skal tru han tenkjer på meg i Kveld?

KILLINGDANS

Å hipp og hoppe,
og tipp og toppe
på denne Dag;
å nipp og nappe
og tripp og trappe
i slikt eit Lag.
Og det er Kjæl-i-Sol,
og det er Spel-i-Sol,
og det er Tit-ri-Li,
og det er Glit-ri-Li,
og det er Kjæte
og Lurvelæte
ein Solskindag.

Å nupp i Nakken,
og stup i Bakken
og tipp på Tå;
å rekk i Ringen,
og svipp i Svingen
og hopp-i-hå.
Og det er Sleik-i-Sol,
og det er Leik-i-Sol,
og det er Glim-i-Li,
og det er Stim-i-Li,
og det er Kvitter
og Bekkje-Glitter
og lognt i Krå.

LOVE

*That crazy boy has ensnared my mind;
I am caught like a bird in a trap;
that crazy boy, he is so arrogant;
he knows that the bird never wants to be free.*

*Oh, if only you'd bind me with flax and rope,
oh, if only you'd bind me, so the bonds would burn!
Oh, if only you'd draw me so close to you
that the whole world would end for me!*

*If I could cast spells and work magic,
I would grow within that boy;
I would grow within you
and only be with my boy.*

*Oh, you who live within my heart,
you have power over all my mind;
every little notion that comes forth
only whispers of you, of you!*

*When the sun shines in the clear sky,
it sees you, that is all I can think about;
when the day languishes and twilight falls:
will he really be thinking of me this evening?*

KIDS' DANCE

*Oh, hip and hop
and tip and top
on this day;
oh, nip and nap
and trip and trap
in such a way.
And there is "Cuddle-in-the-Sun",
and there is "Reflected-in-the-Sun"
and there is "Quiver-on-the-Hill",
and there is "Sparkle-on-the-Hill",
and there is "Merry-Maker"
and "Noisy"
one sunny day.*

*Oh, jerk the neck,
and fall to the ground
and tip-toe;
oh join in the ring
and run into the circle
and jump in the hay.
And there is "Lick-in-the-Sun",
and there is "Play-in-the-Sun",
and there is "Gleam-on-the-Hill",
and there is "Bustle-on-the-Hill",
and there is "Twitter"
and "Brooklet-Glitter"
and snug in the corner.*

*Oh, stamp and sing,
and a prod in the head,
you shall have that!*

Å trapp og tralle,
og Puff i Skalle,
den skal du ha!
Og snipp og snute,
og Kyss på Trute,
den kan du ta.
Og det er Rull-i-Ring,
og det er Sull-i-Sving,
og det er Lett-på-Tå,
og det er Sprett-på-Tå,
og det er hei-san
og det er hopp-san
og tra-la-la.

VOND DAG

Ho reknar Dag og Stund og seine Kveld
til Sunday kjem; han hev so trufast lova,
at um det regnde Småstein yver Fjell,
so skal dei finnast der i "Gjætarstova".
Men Sunday kjem og gjeng med Regn og Rusk;
ho eismal sit og græt attunder Busk.

Som Fuglen, sårad under varme Veng
so Blodet tippar lik den heite Tåre
ho dreg seg sjuk og skjelvande i Seng,
og vrid seg Natti lang i Gråten såre.
Det slit i Hjarta og det brenn paa Kinn.
No må ho døy; ho miste Guten sin.

VED GJÆTLE-BEKKEN

Du surlande Bekk,
du kurlande Bekk,
her ligg du og kosar deg varm og klår.
Og sprytar deg rein
og glid yver Stein,
og sullar so godt
og mullar so smått
og glitrar i Soli med mjuke Bår'.
– Å, her vil eg kvila, kvila.

Du tiklande Bekk,
du siklande Bekk,
her gjeng du so glad i den ljose Li.
Med Klunk og med Klukk,
med Song og med Sukk,
med Sus og med Dus
gjennom lauvbyggt Hus,
med underlegt Svall og med Svæving blid.
– Å, her vil eg drøyma, drøyma.

Du hullande Bekk,
du sullande Bekk,
her fekk du Seng under Mosen mjuk.
Her drøymer du kurt
og gløymer deg burt
og kviskrar og kved
i den store Fred
med Svaling for Hugsott og Lengting sjuk.
– Å, her vil eg minnast, minnast.

*And snip and cut,
and a kiss on the snout,
you can take that.
And there is "Roll-in-the-Ring",
and there is "Hum-and-Swing",
and there is "Light-on-the-Toes",
and there is "Bounce-on-the-Toes",
and there is heigh-ho
and there is hopla
and tra-la-la!*

HURTFUL DAY

*She counts the days and hours and late evenings
until Sunday comes; he promised so faithfully
that even if it rained pebbles over the mountain,
they would meet there in the shepherd's hut.
But Sunday comes and goes with rain and wind;
she sits alone weeping under the bushes.*

*Like a bird, wounded under its warm wing
when the blood trickles, so are her hot tears;
she drags herself sick and trembling into bed
and tosses and turns all night long in bitter weeping.
Her heart is breaking and her cheeks burn.
Now she must die; she has lost her boy.*

BY THE GJÆTLE BROOK

*You swirling brook,
you curling brook,
Here you lie cosily, warm and clear,
and wash yourself clean
and glide over stones
and hum so amiably
and murmur a little,
and glisten in the sun with gentle ripples.
– Oh, here I will rest, rest.*

*You singing brook,
you trickling brook,
here you run so happily down the bright hillside,
with a gurgle and a chuckle,
with a song and a sigh,
with rushing and roaring
through your leafy house,
with strange chattering and gentle gliding.
– Oh, here I will dream, dream.*

*You crooning brook,
you murmuring brook,
here you find a bed under the soft moss,
here you dream a while
and completely forget yourself,
and whisper and sing
in great peace,
with balm for melancholy and terrible longing.
– Oh, here I will remember, remember.*

You wandering brook,

Du vildrande Bekk,
du sildrande Bekk,
kva tenkte du alt på din lange Veg?
Gjennom aude Rom?
millom Busk og Blom?
Når i Jord du smatt,
når du fann deg att?
Tru nokon du såg so eismal som eg?
– Å, her vil eg gløyma, gløyma.

Du tislande Bekk,
du rislande Bekk,
du leikar i Lund, du sullar i Ro.
Og smiler mot Sol
og lær i dit Skjol,
og vandrar so langt
og lærer so mangt,
å syng kje um det, som eg tenkjer no.
– Å, lat meg få blunda, blunda!

VINJESANGENE

AASMUND OLAVSSON VINJE (1818–1870)

GUTEN

Du ferer vidt, og du verdt trøyt og Foten skjer.
Du græt, so Puta ofte bløytt av Tårer er.
Med dette Salt du vaskas ut, til dess du fær
I deg den sleipe, kvasse Lut, som Livet tvær.

Då veit du hvad det seia vil, at døy ifrå det,
Som Ein lagde Hugen til, og Elskan på.
Det Grøne såg du krullas turt, som Blom til Høy.
Det Mindste var: ho visnat burt di Ungdomsmøy.

Dersom du ikkje sviken var so mang ei Gong,
Du Kjærleik aldri sunget har med rette Song.
Du på Ruinene må stå av Livet ditt,
Fyrst riktig då du rett kan sjå ikring deg vidt.

VÅREN

Enno ein Gong fekk eg Vetren at sjå
For Våren at røma;
Heggen med Tre som der Blomar var på,
Eg atter såg bløma.
Enno ein Gong fekk eg Isen at sjå
Frå Landet at fljota.
Snjoen at bråna og Fossen i Å
At fyssa og brjota.
Graset det grøne eg enno ein Gong
Fekk skoda med Blomar;
Enno eg høyrdet at Vårfluglen song
Mot Sol og mot Sumar.

*you trickling brook,
what do you think about on your long journey?
Through empty spaces,
amongst bushes and flowers?
When you slip into the earth
and appear again?
Have you ever seen anyone as lonely as me?
– Oh, here I will forget, forget.*

*You hissing brook,
you rippling brook,
you play in the grove, you hum at rest,
and smile at the sun
and laugh in your hiding place,
and wander so far
and learn so much...
Oh, don't sing about what I'm thinking of now.
– Oh, let me sleep, sleep!*

VINJE SONGS

AASMUND OLAVSSON VINJE (1818–1870)

TRANSLATIONS BY BERYL FOSTER

THE YOUTH

*You travel far and you are weary and footsore.
You weep, so your pillow is often wet with tears.
With this salt you are washed through, until through it
you take into yourself the slippery, caustic lye that cleanses life.*

*Then you will know what it means to die far away from
that which one set one's heart on, and on love.
The greenery you saw dry up, like a flower to straw.
The least thing was: she withered away, the girl of your youth.*

*Yet, had you not been deceived so many times,
you could not have sung of love with the right song.
You must stand on the ruins of your life;
only then can you see clearly all around you.*

THE SPRING

*Yet once again I was able to see the winter
flee before the spring.
The hedges and blossoming trees
I saw once again in bloom.
Yet once again I was able to see the ice
float free from the land,
the snow melting and the waterfall into the river
driving and breaking.
The grass growing green I once again
beheld with flowers;
once again I heard the spring birds singing
to sunshine and to summer.*

Smågiddren endå meg unntes at sjå
På Vårbakken dansa,
Fivrelt at fløksa og fjuka ifrå
Der Blomar seg kransa.
Alt dette Vårliv eg atter fekk sjå,
Som sidan eg miste.
Men eg er tungsam og spyrja meg må:
Tru det er det siste?
Låt det so vera: eg mykje av Vent
I Livet fekk njota;
Meire eg fekk, enn eg hadde fortent
Og Allting må trjota.

Eingong eg sjølv i den vårlege Eim,
Som settar mit Auga,
Eingong eg der vil meg finna ein Heim
og symjande lauga.
Alt det, som Våren imøte meg bar
Og bloman, eg plukkad,
Federnes Ånder eg trudde det var,
Som dansad og sukkad.
Derfor eg fann millom Bjørkar og Bar
I Våren ei Gåta;
Derfor det Ljod i den Fløyta eg skar,
Meg tyktes å gråta.

DEN SÆRDE

Mitt Hjarta har vore i Livets Strid,
Og mangt eit Sår har det fengjet;
Det låg sjukt og sårt i so mangei Rid,
Men endå har det til denne Tid
Frå Leiken med Livet gjenget.

Men Ær på Ær efter Sår på Sår
Der er på kvar einaste sida,
Og upp dei brjota kvar evig Vår,
Når Lauvet spretter og Isen går
Og Gauken gjeler i Lia.

Men Blomar bløma i desse Ær,
Og blømande Blom er tåret.
Det soleis ogso med Jordi er:
Når Regn og Dagg hen frå Himlen fær,
So veksa Blomar i Såret.

TYTEBÆRET

Tytebæret oppå Tuva
Voks ut av ein liten Von.
Skogen med si grøne Huva
Fostrar mang ein raudleitt Son.

Eingong seint om Hausten
Lagde liten Svein til Bærskogs tui:
"Raudt eg lyser," Bæret sagde,
"kom åt meg, du Vesle-Gut.

Her ifrå du meg må taka;
Mogi Bær er utan Ro.
Mal meg sundt, at du kan smaka
Svaledrykken av mitt Blod!

*The vibrating air I still marvel to see
dancing on the spring brook,
butterflies flitting and flying away from
where flowers encircle.
All this spring life I got to see once more,
which later I lost.
But I am sad and must ask myself:
do you believe this is the last time?
Let it be so: I have had more than
the expectations of life.
I have received more than I deserved
and everything must end.*

*One day I myself, in the spring-like mist
which fills my eyes,
one day I will find myself a home there
and, floating, bathe.
Everything that the spring yielded me
and the flowers I plucked
I believed were my ancestors' spirits,
dancing and sighing.
Therefore I found amongst the birches and evergreens
in the spring a mystery;
therefore the sound in the pipe I cut
seemed to me to be weeping.*

THE WOUNDED ONE

*My heart has been in the battle of life
and many a wound it has received;
it lay sick and sore many a long time,
but even so it has now
recovered from the contest of life.*

*But scar on scar after wound on wound
occurs on every side,
and they open up every single spring,
when the leaves break and the ice goes
and the cuckoo calls on the hillside.*

*But flowers bloom in these scars
and a blossoming flower is watered by tears.
It is the same with the earth:
when she receives rain and dew from the sky,
then flowers grow in the wound.*

THE WILD CRANBERRY

*The wild cranberry up on the hillside
grows out from a little clearing.
The forest with its green cap
rears many a red-cheeked son.*

*One day late in the autumn
a young boy set out to the berry wood:
"Red I shine," the berry said,
"come and eat me, little boy.*

*You must take me away from here;
ripe berries have no peace.
Chew me to pieces, so that you can taste
the cooling drink of my blood!*

Mognar du, so vil du beda
Just den sama Bøn, som eg.
Mogen Mann det mest må gleda,
Burt for Folk at gjeva seg.”

LANGS EI Å

Du Skog! som bøyer deg imot
Og kysser denne svarte Å,
Som grever av di Hjarterot
Og ned i Fanget vil deg få.

Lik deg eg Mang ein munde sjå,
Og allerhelst i Livsens Vår,
At han den Handi kyste på,
Som slo hans verste Hjartesar.
Du skog!

EIT SYN

Ei Gjente eg såg som gjorde meg fjåg,
Det var, som eg det skulde drøyma.
Eg såg meg so sæl, eg minnest det vel:
Eg aldri det kjem til å gløyma.

Som naglad eg stod og raudna som Blod,
Det gjekk for Øyra mitt som Lundar;
Eg såg henne der, eg ser henne her,
Eg ser henne best når eg blundar.

Om lit og om Lag og Andletets Drag,
Og all henar Venleik og Sæla,
Og Augo, som brann, eg seia ei kan:
Eg ser det, men kan ikkje mæla.

Eg fær det vel sjå, man aldri kan få
Kvi syna seg for meg ho turvte?
So ljøs og so rein som Soli ho skein,
Men burte og burte og burte.

GAMLE MOR

Du gamle Mor! du sliter arm,
So Sveiten er som Blod,
Men endå i ditt Hjarta varm.
O du meg gav min sterke Arm
Og dette ville Mod.

Du turka Tårer av mitt Kinn
So mang ein Herrens Gong,
Og kyste meg som Guten din
Og bles meg uti Barmen inn
Min sigerfulle Song.

Og gamle du, du gav til meg
Mi mjuke Hjarterot;
Og derfor må eg elska deg,
Hvor helst eg vankar på min Veg,
Om so på villand Fot.

*If you mature, you will pray
just the same prayer as I.
It should please a grown man most
to give himself for other people.”*

BESIDE A STREAM

*You wood, which bends towards
and kisses this dark stream,
that is eroding your main root
and would draw you down into its bosom.*

*Like you, I saw many a time,
and most of all in the springtime of life,
that someone kissed the hand
that dealt the worst blow to his heart.
You wood!
A VISION
A girl I saw who made me happy,
it was as if I had dreamt it.
I thought myself so fortunate, I remember it well:
I will never (come to) forget it.*

*As if riveted I stood and reddened like blood,
it was as if there were melodies in my ears;
I saw her there, I see her here,
I see her best when I am asleep.*

*Of her complexion and manner and facial features,
and all her beauty and happiness,
and her eyes, which burn, I cannot speak:
I see it but cannot utter.*

*I certainly saw it, but can never have it!
Why did she need to show herself to me?
As light and as pure as the sun she shone,
but gone and gone and gone!*

OLD MOTHER

*Old Mother! you toil, poor,
so your sweat is like blood,
but still warm of heart,
and you gave me my strong arm
and this wild courage.*

*You dried the tears from my cheeks
for many a long year,
and kissed me as your boy
and from your breast breathed into me
my victorious song.*

*And, old one, you gave me
the meek core of my heart;
and therefore I will love you,
wherever I wander on my way,
even if I go astray.*

DET FYRSTE

Det Fyrste du har at gjera, Mann,
Det er at døy,
Når ikkje du lenger elska kan
Den fagre Møy.

For då er det ute med spræke Gut
Og Mannens Verd,
For då er Livet alt brunnet ut
Det Oske er.

Og derfor stødt som det beste gjaldt
Eit Hjartelag.
Og derfor Mannen han elskar alt
Til Døydagda.

Og lever der Nokon, som ikkje Liv
Av Kjærleik saug,
Då gjeng han atter og sviv og driv
Som bleike Draug.

VED RONDANE

No ser eg atter slike Fjell og Dalar,
Som dei eg i min fyrste Ungdom såg,
Og same Vind den heite Panna svalar;
Og Gullet ligg på Snjo, som før det låg.
Det er eit Barnemål, som til meg taler,
Og gjer meg tankefull, men endå fjåg.
Med Ungdomsminne er den Tala blanda;
Det strøymar på meg, so eg knapt kan anda.

Ja Livet strøymar på meg, som det strøymde
Når under Snjo eg såg det grøne Strå.
Eg drøymar no, som før er alltid drøymde,
Når slike Fjell eg såg i Lufti blå.
Eg gløymar Dagsens Strid, som før eg gløymde,
Når eg mot Kveld av Sol ein Glimt fekk sjå.
Eg finner vel eit Hus, som vil meg hysa,
Når Soli heim til Natti vil meg lysa.

ET VENNESTYKKE

Tro ei Venner,
Om du kjenner end dem aldri så.
En af disse mine,
Vogt dig du for dine,
Tog den Gjente,
Som jeg kjente
Og tok Sikte på.

Han tog ”Fuglen”.
Jeg er Uglen, sittende på Kvist-
Mange ere fløyne
Bort med blanke Øyne
Fra mig gamle,
Som må famle
Uten Ro og Rist.

THE FIRST THING

*The first thing you have to do, Man,
is to die,
when you can no longer love
the beautiful girl.*

*For then it is all over for the bold youth
and the man's worth,
for then life is all burnt out,
it is ashes.*

*And therefore the best is always a question of
a kind heart.
And therefore the man (he) loves everything
until his dying day.*

*And if anyone lives, who does not absorb
a life of love,
then he will haunt and turn and drift
like a pale ghost.*

AT RONDANE

*Now I see again the same mountains and valleys
as those I saw in my earliest childhood,
and the same wind cools my warm brow;
and gold lies on the snow as it lay before.
There is a childhood language that speaks to me,
and makes me thoughtful, but still happy.
The speech is mixed with childhood memories:
it flows over me, so that I can scarcely breathe.*

*Yes, life flows over me, as it used to flow,
when under the snow I saw the green grass.
I dream now as I always used to dream,
when I saw the same mountains against the blue sky.
I forget the daily strife, as I forgot it before,
when towards evening I see a glimpse of the sun.
I will surely find a house that will shelter me,
when the sun at night lights me home.*

A BROKEN FRIENDSHIP

*Do not trust friends,
however well you know them.
One of mine,
– beware of yours –
took the girl
whom I knew
and took aim at her.*

*He shot “the bird”
I am the owl sitting on the branch.
Many have flown
away with bright eyes
from me, the old one,
who must grope around
without peace or rest.*

TRUDOM

Guds Rike er eit Fredens Rike,
Men det til Ufred vendes om.
Der føres Strid foruten Like,
So Nåden fær so litet Rom.
Dei Beste Livet låta må,
Fordi dei meir enn Andre sjå.

Gud vil os endå nådig hyrda
Og sist frå Villska få os bort,
Han veit at om vi Broder myrda,
So for hans skuld det alt verdt gjort.
I Nåde den han tenkjer på,
Som drap for Himlen sjølv at få.

FYREMÅL

Vegen vita, på Villstig venda,
Fram at fara og Færdi enda;
Vi mot Målet må soleis halda
Ellers vil vi på Vegen falla.
Enn eit år over bratte Bakkar,
Haug og Hamrar og håge Slakkar,
Fjell og Fjøre og Fjord, som bryter,
Flod som fløymer og Foss, som tyter,
Må vi vandra og Vegen fara,
Måtte Makti og Mergen vara, ja vara!

Kom då, Snille, vi slita saman.
For den Gilde er Gant og Gaman.
Trygt og trofast vår Norsk vi tala,
Med det same Slags Mål vi mala.
Kom då, Snille, vi slita saman,
For den Gilde er Gant og Gaman.

Vegen vita, på Villstig venda,
Fram at fara og Færdi enda:
Vi mot Målet må soleis halda
Ellers vil vi på Vegen falla.
Enn eit år over bratte Bakkar,
Haug og Hamrar og håge Slakkar,
Fjell og Fjøre og Fjord, som bryter,
Flod som fløymer og Foss, som tyter,
Må vi vandra og Vegen fara,
Måtte Makti og Mergen vara, ja vara!

FAITH

*God's kingdom is a kingdom of peace,
but it has been converted to discord.
There strife is waged without equal,
so that mercy finds little room.
The best must depart this life,
because they see more than others.*

*God will still mercifully shepherd us
and finally take us away from the violence;
he knows that if we murder our brother,
then it was all done for his sake.
He thinks mercifully of him,
who killed to gain heaven itself.*

THE GOAL

*Know the way, turn from the wrong path,
travel onward and end the journey:
we must keep on towards the goal,
otherwise we will fall from the path.
One more year over steep hills,
heights and crags and high terraces,
mountain and shore and fjords that break,
rivers that flow and waterfalls that gush,
we must wander and travel the road,
our power and vigour must last!*

*Come then friends, we will toil together.
For the bold there is fun and delight.
Safe and true is the Norwegian we speak;
we will write in the same language.
Come then friends, we will toil together.
For the bold there is fun and delight.*

*Know the way, turn from the wrong path,
travel onward and end the journey:
we must keep on towards the goal,
otherwise we will fall from the path.
One more year over steep hills,
heights and crags and high terraces,
mountain and shore and fjords that break,
rivers that flow and waterfalls that gush,
we must wander and travel the road,
our power and vigour must last!*

IBSENSANGENE

HENRIK IBSEN (1828-1906)

SPILLEMÆND

Til hende stod mine tanker
hver en sommerlys nat,
Men vejen den bar til elven
i det duggede orekrat.

Hej, kjender du gru og sange,
kan du kogle den dejliges sind,
Så i store kirker og sale
hun mener at følge dig ind!

Jeg maned den våde af dybet;
han spilled mig bent fra Gud, –
Men da jeg var bleven hans mester,
var hun min broders brud.

I store kirker og sale
mig selv jeg spilled ind,
Og fossens gru og sange
veg aldrig fra mit sind.

EN SVANE

Min hvide svane
du stumme, du stille,
hverken slag eller trille
lod sangrøst ane.

Angst beskyttende
alfen, som sover,
altid lyttende
gled du henover.

Men sidste mødet,
da eder og øjne
var lønlige løgne,
ja da, da lød det!

I toners føden
du sluttet din bane.
Du sang i døden;
du var dog en svane!

STAMBOGSRIM

Jeg kaldte dig mit lykkebud;
Jeg kaldte dig min stjerne.
Du blev da også, sandt for Gud,
Et lykkebud, der gik gik ud;
En stjerne, ja, et stjernes kud,
Der slukned i det fjerne.

IBSEN SONGS

HENRIK IBSEN (1828-1906)

TRANSLATIONS BY BERYL FOSTER

MINSTRELS

*My thoughts were with her
every summer-light night;
but the path led to the river
in the bedewed alder thicket.*

*Hey, if you knew terror and songs,
you could bewitch the beautiful one's mind,
so that into great churches and halls
she would certainly follow you!*

*I conjured the water-sprite from the deep;
he played to me straight from God; –
but by the time I had become his master,
she was my brother's bride.*

*In great churches and halls
I play by myself,
and the sprite's terror and songs
are never out of my mind.*

A SWAN

*My white swan,
you mute, you silent one;
of neither throb nor trill
did your voice give a hint.*

*Anxiously protecting
the spirit which sleeps, –
always listening,
you glided away.*

*But at the last encounter,
when vows and eyes
were secret lies, –
yes then, then it sounded!*

*In the birth of sound
you ended your course.
You sang in death; –
you were truly a swan!*

ALBUM LINES

*I called you my messenger of joy;
I called you my star.
Then you also became for me, truly before God,
a messenger of joy that went, – went out; –
a star –, yes, a shooting star,
that was extinguished in the distance.*

MEN EN VANDLILJE

Se, Marie, hvad jeg bringer;
blomsten med de hvide vinger.
På de stille strømme båren
svam den drømmetung i våren.

Vil du den til hjemmet vie
fæst den på dit bryst, Marie;
bag dens blade da sig dølge
vil en dyp og stille bølge.

Vogt dig, barn, for tjernets strømme.
Farligt, farligt der at drømme!
Nøkken lader som han sover;
liljer leger ovenover.

Barn, din barm er tjernets strømme.
Farligt, farligt der at drømme;
liljer leger ovenover;
nøkken lader som han sover.

Se, Marie, hvad jeg bringer;
blomsten med de hvide vinger.
På de stille strømme båren
svam den drømmetung i våren.

BORTE

De sidste gæster
vi fulgte til grunden;
farvellets rester
tog nattevinden.

I tifold öde
lå haven og huset,
Hvor toner söde
Mig nys berused.

Det var en fest kun
för natten den sorte;
Hun var en gæst kun, –
og nu er hun borte.

EN FUGLEVISE

Vi gik en dejlig vårdag
alléen op og ned;
lokkende som en gåde
var det forbudne sted.

Og vestenvinden vifted;
og himlen var så blå;
i linden sad en fuglemor
og sang for sine små.

Jeg malte digterbilleder
med legende farvespil;
to brune öjne lyste
og lo og lytted til.

WITH A WATERLILY

See, Marie, what I am bringing;
the flower with white petals.
Borne on the silent current
it swam heavy with dreams in the spring.

Will you dedicate it to its home,
fasten it against your breast, Marie;
behind the leaves that hide it
a depth and stillness will billow.

Beware, child, of the lake's current.
Dangerous, dangerous to dream there!
The water-sprite pretends to sleep; –
lilies float above.

Child, your bosom is the lake's current.
Dangerous, dangerous to dream there!
Lilies float above; –
the water-sprite pretends to sleep.

See, Marie, what I am bringing;
the flower with white petals.
Borne on the silent current
it swam heavy with dreams in the spring.

GONE!

The last guests
we followed to the gate;
the remainder of the farewell
was taken by the night wind.

In tenfold desolation
lay the garden and the house,
where sweet sounds
had recently intoxicated me.

It was just a celebration
before the night darkened;
she was just a guest, –
and now she has gone.

A BIRD'S SONG

We walked one lovely spring day
up and down the avenue;
alluring like a mystery
was the forbidden place.

And the west wind wafted,
and the sky was so blue;
in the limetree sat a mother bird
singing to her little ones.

I painted verse-pictures
with an effortless play of colours;
two brown eyes shone
and laughed and listened.

Over os kan vi höre
hvor det tisker og ler;
men vi, vi tog et smukt farvel,
of mödtes aldrig mer.

Og når jeg ensom driver
alléen op og ned,
Så har for de fjærede småfolk
jeg aldrig ro og fred.

Fru spurv har siddet og lyttet,
mens vi troskyldigt gik,
Og gjort om os en vise
og sat den i musik.

Den er i fuglemunde;
thi under lövets tag
Hver næbbet sanger nynnner om
hin lyse forårsdag.

Above us we could hear
whispering and laughing;
but we, we took a tender farewell,
and were never to meet again.

And when I stroll alone
up and down the avenue,
because of the little feathered folk
I never have rest or peace.

Mrs. Sparrow sat and listened,
while we walked innocently,
and made a song about us
and set it to music.

It is in bird language;
for under the leafy canopy
every singer with a beak hums about
that bright spring day.

MARIANNE BEATE KIELLAND

MEZZOSOPRAN

Magasinet Gramophone skriver om Marianne Beate Kielland: «The mezzo-soprano is quite outstanding: strong, firm, sensitive in modulations, imaginative in her treatment of words, with a voice pure in quality, wide in range and unfalteringly true in intonation.»

Hun har studert ved Norges musikkhøgskole under Svein Bjørkøy, men har også studert med Oren Brown og Barbara Bonney. Hun er i dag etablert som en av Skandinavias fremste sangere, og opptrer jevnlig på konsertscenene i Europa og Japan under dirigenter som Phillippe Herreweghe, Fabio Biondi, Jordi Savall, Rinaldo Alessandrini, Christophe Rousset, Marc Minkowski, Masaaki Suzuki, Pierre Cao, Arvid Engegård, Thomas Søndergård, Eivind Gullberg Jensen, Thomas Dausgaard, Jos van Immerseel, Joshua Rifkin, Manfred Honeck, Daniel Reuss og Christian Eggen.

Kielland ble i 2012 nominert til Grammy innen kategorien «Best Classical Vocal Solo» for sin CD-utgivelse «Veslemøy Synsk» av Olav Anton Thommessen, og har med denne og opp mot 30 andre innspillinger samt utstrakt konsertvirksomhet, befestet seg som en bemerkelsesverdig interpret av repertoar fra barokken helt fram til vår tids musikk.

MARIANNE BEATE KIELLAND

MEZZO-SOPRANO

The classical music magazine Gramophone wrote of Marianne Beate Kielland: «The mezzo-soprano is quite outstanding: strong, firm, sensitive in modulations, imaginative in her treatment of words, with a voice pure in quality, wide in range, and unfalteringly true in intonation.»

Kielland studied at the Norwegian Academy of Music with Svein Bjørkøy. Her other teachers have included Oren Brown and Barbara Bonney. Considered today one of Scandinavia's leading singers, she performs regularly on major concert stages in Europe and Japan. Among the conductors with whom she has sung are Phillippe Herreweghe, Fabio Biondi, Jordi Savall, Rinaldo Alessandrini, Christophe Rousset, Marc Minkowski, Masaaki Suzuki, Pierre Cao, Arvid Engegård, Thomas Søndergård, Eivind Gullberg Jensen, Thomas Dausgaard, Jos van Immerseel, Joshua Rifkin, Manfred Honeck, Daniel Reuss, and Christian Eggen.

In 2012 she received a Grammy nomination in the category of «Best Classical Vocal Solo» for her recording of «Veslemøy Synsk» by composer Olav Anton Thommessen. With close to thirty other albums in addition to a demanding concert schedule, Marianne Beate Kielland has established herself as an exceptional performer with a wide-ranging repertoire from baroque to contemporary.

PHOTO ESPEN MORTENSEN

NILS ANDERS MORTENSEN

PIANO

I 1996 ble Nils Anders Mortensen kåret til «Årets debutant» av Rikskonsertene. Internasjonalt har Mortensen vunnet priser og stipender. Førsteprisen i piano-konkurransen IBLA Grand Prize på Sicilia førte til konserter i USA og Tyskland. I 1998 vant han Mozarteum-prisen i Salzburg. I 2004 mottok han Robert Levins minnepris.

Mortensen har vært solist med de fleste norske orkestre og deltatt ved flere av de norske kammermusikkfestivalene, bl.a. Stavanger, Oslo, Lofoten og Risør. Med Stavanger Symfoniorkester har han spilt inn plate med Geirr Tveitts klaverkonserter. Hans soloplate «Im Freien», med musikk av Debussy, Grieg og Bartok, kom ut i 2012 til strålende kritikker.

Nils Anders Mortensen er født i Flekkefjord i 1971. Han har spilt piano siden treårsalderen, og vant Ungdommens Pianomesterskap i 1986. Sine studier har han fra Norges musikkhøgskole, École Normale Paris og Hochschule für Musik und Theater Hannover, med Einar Steen-Nøkleberg som lærer. Andre viktige lærere for ham har vært Tatjana Nikolajeva og Hans Leygraf.

NILS ANDERS MORTENSEN

PIANO

In 1996 Nils Anders Mortensen was the recipient of the prestigious Concerts Norway «Debutant of the Year» award. He has won international prizes and grants, including first prize at the Sicilian IBLA Grand Prize piano competition, which led to performances in the USA and Germany. In 1998 he won the Mozarteum Prize in Salzburg. In 2004 Mortensen received the Robert Levin Memorial Prize.

Mortensen has appeared as soloist with Norway's leading orchestras. He recorded the piano concertos of Geirr Tveitt with the Stavanger Symphony Orchestra. His solo album «Im Freien», with music of Debussy, Grieg, and Bartok, was released in 2012 to glowing reviews.

Nils Anders Mortensen was born in Flekkefjord in 1971. He began playing piano at age three, and in 1986 he won the Norwegian Young Pianist Competition. He studied at the Norwegian Academy of Music, École Normale in Paris, and Hochschule für Musik und Theater in Hannover with Einar Steen-Nøkleberg. Other important teachers have been Tatjana Nikolajeva and Hans Leygraf.

PHOTO PER H. KIRKESÆTHER

EDVARD GRIEG

(1843–1907)

HAUGTUSSA

ARNE GARBORG (1851–1924)

01 // DET SYNG (03:09)

02 // VESLEMØY (02:30)

03 // BLÅBÆR-LI (03:11)

04 // MØTE (04:07)

05 // ELSK (02:43)

06 // KILLINGDANS (01:41)

07 // VOND DAG (02:45)

08 // VED GJÆTLE-BEKKEN (05:19)

VINJESANGENE

AASMUND OLAVSSON VINJE (1818–1870)

09 // GUTEN (03:11)

10 // VÅREN (07:14)

11 // DEN SÆRDE (03:09)

12 // TYTEBÆRET (02:07)

13 // LANGS EI Å (02:29)

14 // EIT SYN (01:48)

15 // GAMLE MOR (02:21)

16 // DET FYRSTE (02:47)

17 // VED RONDANE (03:05)

18 // ET VENNESTYKKE (01:58)

19 // TRUDOM (02:34)

20 // FYREMÅL (03:33)

IBSENSANGENE

HENRIK IBSEN (1828–1906)

21 // SPILLEMÆND (02:39)

22 // EN SVANE (02:19)

23 // STAMBOGSRIM (02:18)

24 // MED EN VANDLILJE (01:49)

25 // BORTE! (01:41)

26 // EN FUGLEWISE (02:19)

RECORDED IN: VÅGAN KIRKE, KABELVÅG, 4 AND 5 JANUARY 2013

PRODUCER: VEGARD LANDAAS

BALANCE ENGINEER: THOMAS WOLDEN

EDITING: VEGARD LANDAAS

MASTERING: THOMAS WOLDEN

PIANO TECHNICIAN: ERIC SCHANDALL

BOOKLET NOTES: MARIANNE BEATE KIELLAND

ENGLISH TRANSLATION: JIM SKURDALL

ENGLISH SONG TEXTS: © BERYL FOSTER - "LITERALLY GRIEG"

BOOKLET EDITOR: HEGE WOLLENG

COVER DESIGN: ANNA-JULIA GRANBERG / BLUNDERBUSS

COVER PHOTO: JAN OVE IVERSEN / OVER PARI

LAWO
CLASSICS www.lawo.no

ALL RIGHTS RESERVED LAWO CLASSICS

LWC1059 TT 75:01 © 2014 © 2014

SACD STEREO/CD STEREO